

3. Герсон С. Шер Доповідь (Г.С. Шера, члена до-радчої ради ФІДР, Вашингтон) на Міжнародній елітній конференції, присвяченій українській науці (2005 р.). – <http://www.usw.com.ua/profiles/blogs/novina-tizhnya-analiz-rol>
4. Ситник В. Проблеми імплементації європейських стандартів у державну політику України у сфері наукової діяльності. Відділ гуманітарної політики. – <http://www.chl.kiev.ua>
5. Солов'яненко Д.В. Рівень міжнародного співробітництва України в соціогуманітарній галузі: наукометричний аналіз / Д.В. Солов'яненко // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: Зб. матеріалів VII Міжнар. наук. – практ. конф., Київ, 25–27 трав. 2010 р. – К., 2010. – С. 144–146.
6. Стратегії розвитку України: Теорія і практика / Ред. О. С. Власюк. – К.: НІСД, 2002. – 864 с.
7. Штюдемманн Д. Стабілізація на базі авторитарного розвитку не відповідає передумовам зближення з Європою. – <http://www.deutsche-welle.de>
8. Zgurovsky M. The Sustainable Development Global Simulation: Quality of Life and Security of the World Population/ – К.: Publishing House, "Polytechnica", 2007. – 218 p.

БУДАК В. Д.

МЕЖКУЛЬТУРНАЯ СЕРЕДА УНИВЕРСИТЕТА КАК УСЛОВИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

В статье освещены проблемы международной деятельности современного высшего учебного заведения как необходимое условие обеспечения приоритета образования в глобальном масштабе. Автор рассмотрел направления сотрудничества университета с различными мировыми организациями для успешной межкультурной коммуникации в области образования и науки.

Ключевые слова: международная деятельность, интеграция, межкультурная коммуникация, цивилизация, национальная система образования.

BUDAK V.D.

INTERCULTURAL ENVIRONMENT OF UNIVERSITY AS A CONDITION OF THE CONTEMPORARY INTEGRATION PROCESSES

The article highlights the problems of the international activities of a modern higher school as a necessary condition for ensuring the priority of education on a global scale. The author reviewed the areas of cooperation between the university with various organizations of the world for successful intercultural communication in education and science.

Key words: international activities, integration, intercultural communication, civilization, national education system.

УДК 378.126: 316.7

ПЕХОТА О.М., ЩЕРБАКОВА О.Л.

м. Миколаїв, Україна

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР

Стаття присвячена концептуальному переосмисленню та модернізації професійно-педагогічної підготовки вчителя і сфери педагогічної освіти у цілому. Досвід євроінтеграції розкривається на прикладі міжнародної діяльності інституту педагогічної освіти Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського.

Ключові слова: Європейське співтовариство, освітній простір України, міжнародне співробітництво інституту педагогічної освіти, підготовка майбутнього вчителя.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Формування інформаційно-технологічного суспільства, докорінні зміни в соціально-економічному, духовному розвитку держави потребують підготовки вчителя нової генерації. Реалізація цього стратегічного завдання зумовлена також глибинними змінами в системі й структурі вищої професійної освіти та необхідністю інтеграції національної освіти в європейський освітній простір. Це вимагає визначення концептуальних довгострокових стратегій щодо подальшого вдосконалення та розвитку педагогічної освіти.

Основною метою розвитку освіти є створення такої системи педагогічної освіти, яка на основі національних надбань світового значення та усталених європейських традицій забезпечує формування педагогічних працівників, здатних здійснювати професійну

діяльність на демократичних та гуманістичних засадах, реалізовувати освітню політику як пріоритетну функцію держави, що спрямовується на розвиток та самореалізацію особистості, задоволення її освітніх і духовно-культурних потреб, а також потребу бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Одним з пріоритетів стратегічного розвитку України визнано інтеграцію нашої держави в Європейське співтовариство. Потреби інтеграції України до європейського та світового освітнього простору зумовлюють необхідність розв'язання ряду складних проблем щодо концептуального переосмислення та модернізації професійно-педагогічної підготовки вчителя і сфери педагогічної освіти в цілому. Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України, документи Бо-

лонської конвенції наголошують, що підготовка педагогічних працівників є центральним завданням оновлення освіти держави, провідним принципом державно-освітньої політики. Освітній простір України не просто змінюється, відбуваються зміни його вектора на користь розвитку конкретної людини (учня, студента).

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна філософія освіти розглядає професійну підготовку у взаємозв'язку і поєднанні всіх її суб'єктів, особливо у розумінні цивілізаційних цінностей.

За словами В. Кременя, необхідно, з одного боку, зберегти добре, міцне коріння національної культури, національні освітянські традиції, які формувались протягом тисячоліть, з іншого – треба прагнути до якісної освіти на рівні кращих зразків європейської освіти. Тільки адекватне бачення освітніх реалій призведе до правильних рішень, які в різних умовах забезпечать становлення високоефективної системи освіти.

Зміни у професійній підготовці майбутнього вчителя в умовах євроінтеграції спрямовані на розвиток творчої особистості майбутнього педагога та підготовку його до розвитку особистості вихованця. Вирішенню цих завдань сприяє організація міжнародної діяльності Інституту педагогічної освіти Миколаївського Національного університету імені В.О.Сухомлинського, яка має на меті інтеграцію інституту у систему міжнародної вищої освіти та розширення участі у міжнародних науково-дослідницьких проектах.

Основними завданнями міжнародної діяльності інституту є розширення або продовження існуючих угод співпраці із закордонними університетами, що сприяє інтеграції навчально-наукової діяльності в європейську систему педагогічної освіти та науки, розширення доступу до закордонних інформаційних ресурсів, налагодження нових наукових зв'язків.

Розвиток міжнародного співробітництва ІПО відбувається у таких головних напрямках:

- участь викладачів у наукових конференціях, семінарах, поїздки з метою обміну досвідом та встановлення контактів;
- спільні науково-освітні проекти в галузі педагогічної освіти;
- участь викладачів та студентів інституту у міжнародних проектах;
- закордонне навчально-виробниче стажування викладачів та студентів;
- діяльність щодо одержання міжнародних наукових і освітніх грантів;
- організація міжнародних конференцій, семінарів, зустрічей.

За 2009–2011 роки поширилася географія міжнародних стосунків:

- налагоджені зв'язки з університетами Росії, Білорусі, Польщі, Словенії (наукова робота, участь у конференціях, друкування статей у збірниках наукових праць – всі кафедри інституту);

- стажування викладачів у провідних ВНЗ за кордоном (Китай, Нідерланди, Норвегія)
- спільна участь у міжнародних освітніх проектах (Литва, Ізраїль, США, Великобританія, Австрія, Німеччина, Словенія);
- участь у міжнародних творчих проектах (Болгарія, Македонія);
- публікації наукових робіт в країнах світу (З'єднані Арабські Емірати, Куба);

Розуміючи важливість участі у міжнародному науковому просторі, ІПО підтримує і розвиває міжнародну навчально-наукову співпрацю з світовими та регіональними міжнародними організаціями, заключає договори з університетами та науково-дослідними інститутами Європи. Тільки за останні 4 роки було укладено 17 угод про співпрацю. Значний науковий та освітній потенціал, багаторічний досвід дослідницьких робіт дозволили Інституту педагогічної освіти в короткий термін налагодити партнерські відносини з такими міжнародними організаціями: Асоціація освіти вчителів в Європі, Міжнародний Центр Гуманної Педагогіки, Міжнародний інноваційний центр гармонійного розвитку людини, Уральська асоціація В.О. Сухомлинського, Асоціація “Sintal” (Молдова).

Інституту педагогічної освіти співпрацює з Міжнародною академією педагогічних і соціальних наук (Росія), Інститутом педагогічних наук (Польща), Чжецьзянським педагогічним університетом (КНР), Гомельським державним університетом імені Ф. Скорини (Білорусь), Мозирьським державним педагогічним університетом ім. І.П. Шамякіна (Білорусь), Уфимським філіалом ГОУ ВПО “Московський державний гуманітарний університет імені М.А. Шолохова” (Російська Федерація, Башкортостан).

Професорсько-педагогічний склад ІПО активно бере участь у міжнародних проектах. Зацікавленість у такому спілкуванні демонструє те, що за останні 4 роки викладачі інституту стали учасниками 20 міжнародних проектів та круглих столів. З метою створення міжнародного навчального вебсередиовища та налагодження дружніх стосунків між викладачами та студентами інших країн (обмін інформацією про культуру і традиції різних країн, вивчення вебтехнологій) було організовано телевідеокомунікацію між студентами МДУ ім. В.О. Сухомлинського, Ізраїлю, Америки та Китаю. Викладачі та студенти ІПО взяли активну участь у міжнародному проекті “SnowBlog CTnet city” (Ізраїль, Україна, Америка, Китай, Палестина).); у круглому столі спільно з представниками Венгрії (Palfi Sandor) та Болгарії (Илия Василев Илиев).

Активна міжнародна діяльність призвела до того, що співробітники, аспіранти, студенти університету отримують гранти на стажування у провідних університетах Європи. Доктор педагогічних наук, професор Пехота О.М. отримала грант на стажування в Нідерландах.

Викладач кафедри філологічних дисциплін Коган Г.В. отримала грант на участь у міжнародній студентській науково-практичній конференції “Глобальне здоров’я: освіта” у місті Тронхейм (Норвегія).

Доцент кафедри філологічних дисциплін Зубенко Т.В. отримала грант на участь у міжнародному семінарі-тренінгу “Сила досвіду”, організованого країнами-партнерами Австрією, Німеччиною, Словачією, Росією, Грузією та Україною за підтримки європейської програми “Молодь в дії” та у міжнародному семінарі “З двох зроби три” у м. Кжишов (Польща).

З метою розповсюдження наукових результатів дослідження ІПО та досягнень наукової школи викладачі ІПО щороку активно беруть участь у міжнародних наукових конференціях і семінарах, друкують статті у міжнародних наукових виданнях та видають міжнародні випуски “Наукового вісника Миколаївського державного університету. Педагогічні науки”, які містять статті колег з Польщі, Росії, Білорусії.

З 2008 року науковцями інституту було здійснено 20 відряджень та зроблено 29 доповідей закордоном.

Викладачі ІПО стали активними учасниками міжнародних конференцій: Міжнародний Україно-Польський форум “Теоретичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології”, Третій Польсько-Український форум (Польща) – професор Пехота О.М.; IV Міжнародна наукова конференція “Скорина і наш час” за напрямками “Літературні та мовні зв’язки східнослов’янських народів” та “Теорія та практика перекладу. Переклад у діалозі культур” (Білорусь) – доцент Марущак В.С.; Міжнародна науково-практична конференція “Актуальные проблемы педагогики искусства” (Білорусь) – професор Іванов В.Ф.; Міжнародна конференція “Розвиток науки та потенціалу вищої школи” (З’єднанні Арабські Емірати) – професор Пехота О.М.; Міжнародна конференція “Актуальні питання науки і освіти” (Куба) – доцент Задоя Є.С.; Міжнародна наукова конференція “Проблемы международной конференции образовательных стандартов” (Лондон-Париж. 2010) – доценти Авраменко К.Б., Задоя Є.С.

Викладачі кафедри мистецтвознавства – постійні члени журі Міжнародних фестивалів та конкурсів (доценти Ревенко Н.В., Шевченко Ю.А., викладач Слятіна І.О.).

Сьогодні все більш популярними серед науковців стають міжнародні конференції та семінари, у яких викладачі та студенти інституту беруть активну участь (Міжнародний Інтернет семінар TESOL “Теорія і практика оцінювання в класі” (Америка, 2008 р.) – доцент Зубенко Т.В.; Міжнародна інтернет конференція IATEFL (м. Ексетер, 2008; м. Кардіф Великобританія, 2009; м. Харо-

гейт, Великобританія, 2010.) – доценти Щербакова О.Л., Зубенко Т.В.; Міжнародна інтернет-конференція “Virtual Round Table” (Аргентина-Бразилія, 2009) – доцент Зубенко Т.В.)

У лютому 2011 року директор ІПО професор Пехота О.М. разом з викладачем Коган Г.В. взяли участь у міжнародній науково-практичній конференції “Багатовимірні аспекти лідерства в освіті”, яка була організована провідною Європейською організацією Асоціація освіти вчителів в Європі у Словенії. Професор Пехота О.М. презентувала здобутки Інституту педагогічної освіти та ознайомила Європейську наукову спільноту з головним напрямком наукової роботи за темою “Індивідуальність вчителя”, яка викликала неабияку зацікавленість, тому що, дійсно, тільки той вчитель, який є особистістю, може належним чином здійснювати навчальний та виховний процес, впливати на формування сучасної людини, яка матиме можливість зайняти гідне місце не тільки в своїй країні, а й у світовому просторі. Результатом участі у конференції стало налагодження наукових зв’язків з провідними вищими навчальними закладами Європи. Зокрема, приєднання до Асоціації освіти вчителів в Європі.

Інститут педагогічної освіти є організатором таких міжнародних конференцій як: Міжнародна науково-практична конференція “Технології педагогічної освіти: теорія, досвід, перспективи розвитку в умовах Болонського процесу” (2006 р.) та Міжнародна науково-практична конференція “Слов’янські культури в контексті світової цивілізації” (травень 2009 р.).

Результати проведених наукових досліджень відображено у міжнародних наукових працях. За останні роки викладачами інституту було надруковано близько 30 статей у зарубіжних наукових збірниках.

Професорсько-викладацький склад ІПО створює найсприятливіші умови для залучення студентів інституту до міжнародних проєктів. При Інституті створений Центр міжкультурних комунікацій (керівник – доцент кафедри філологічних дисциплін Зубенко Т.В.), мета якого полягає в співробітництві з провідними університетами, благодійними фондами й громадськими організаціями України та іноземних держав. У рамках Центру активно діє міжнародний студентський клуб “Єврофокус” (керівник – доцент кафедри філологічних дисциплін Щербакова О.Л.), мета якого – знайомство з культурою, політикою, економікою та системою освіти Євросоюзу і Європи в цілому. З 2010 року успішно працює студентський гурт “Міжнародне студентство” (керівник – викладач кафедри філологічних дисциплін Коган Г.В.), який має на меті ознайомити студентів з основними напрямками та тенденціями освіти у Європі та можливостями навчання, праці та стажування закордоном.

Значна робота проводиться Інститутом педагогічної освіти в напрямку розширення міжнародних зв'язків та презентації здобутків колективу в галузі науки, освіти, технологій, культури та мистецтва на міжнародних конкурсах та фестивалях. Високі наукові досягнення вчених університету відзначено державними нагородами та преміями, відзнаками, нагородами на міжнародних виставках та конкурсах. Зокрема, директор інституту, доктор педагогічних наук, професор О.М. Пехота отримала диплом переможця у міжнародному конкурсі "Крокуй за горизонт", II місце у Міжнародному конкурсі наукових праць з напрямку "Педагогічні науки" "Індивідуальність учителя: теорія і практика", "Освітні технології: вчитель фізики"), диплом учасника Міжнародної виставки наукових праць в рамках Третього польсько-українського форуму, Польща). Професор С.І. Якименко має диплом учасника Тринадцятої міжнародної виставки навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні 2010" Видавництво "Навчальна книга – Богдан" Серія "Віконце у світ" для ДНЗ, 4 ланка (Росія, Польща, Білорусь, Німеччина, США).

Міжнародна діяльність студентів інституту, зокрема участь у міжнародних проектах, конкурсах та грантах, є свідченням їх творчого потенціалу та конкурентоздатності. За останній час близько 70 студентів взяли участь у міжнародних студентських конференціях та інтернет конференціях (міжнародна конференція (м Барановичи, Білорусь); міжнародна Інтернет конференція IATEFL (м. Ексетер, м. Харогейт Британія) та інші).

Найталановитіші студенти стають переможцями творчих конкурсів. Серед них дипломанти міжнародного конкурсу, присвяченого пам'яті голодомору (м. Освенцім, Польща), переможці міжнародного проекту "Литва-Україна – один погляд на превентивне виховання" Мордовцев М. (I місце), Климович С. (III місце), Савченко Т. (II місце), дипломант

III Міжнародного фортепіанного конкурсу серед студентів педагогічних навчальних заклад. "Art-Klavier" (Алексійчук А.). Кожен рік наші студенти стають переможцями міжнародних фестивалів: міжнародний фольклорний фестиваль у Болгарії (Лобода В.), VIII Міжнародний фестиваль слов'янської фортепіанної музики у м. Мелітополь (Котляренко Ю., Лепська В.), Міжнародний фестиваль у Македонії "Истабансько здравоживо" (I місце).

На сьогоднішній день найбільш ефективними формами роботи залишаються:

- участь у міжнародних наукових форумах, конференціях, семінарах, круглих столах, виставках.
- участь студентів інституту у творчих проєктах в мережі Інтернет;
- міжкультурна комунікація, відео чати, відеоконференції, листування;
- участь та членство у міжнародних освітніх організаціях, програмах, фондах;
- відрядження за кордон для викладацької та наукової роботи.

Висновки. Підводячи підсумки вищесказаного, маємо зауважити, що важливою складовою підготовки кваліфікованого вчителя є приєднання до світового наукового простору, участь у міжнародній науковій діяльності. Саме це надає великих можливостей щодо використання усіх новітніх надбань світової педагогіки та створення умов для сучасного процесу формування особистості вчителя на засадах загальнолюдських цінностей.

Література

1. Кремьні В.В. Якісна освіта і нові вимоги часу / В.В. Кремьні // Педагогічна і психологічна наука в Україні. Теорія та історія педагогіки. – К.: Педагогічна думка, 2007. – С. 11
2. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / За ред. В.Г. Кремьні. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болубаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабін. – Тернопіль: вид. ТДПУ імені В.Гнатюка, 2004. – С. 103.

ПЕХОТА Е.Н., ЩЕРБАКОВА Е.Л.

ПОДГОТОВКА УЧИТЕЛЯ: ЕВРОПЕЙСКИЙ ВЕКТОР

Статья посвящена концептуальному переосмыслению и модернизации профессионально-педагогической подготовки учителя и сферы педагогического образования в целом. Опыт евроинтеграции разрывается на примере международной деятельности института педагогического образования Николаевского национального университета имени В.А. Сухомлинского.

Ключевые слова: Европейское сообщество, образовательное пространство Украины, международное сотрудничество института педагогического образования, подготовка будущего учителя.

PEHOTA E.N., SHCHERBAKOVA E.L.

PREPARATION OF THE TEACHER: THE EUROPEAN VECTOR

Article is devoted conceptual reconsideration and modernization of is professional-pedagogical preparation of the teacher and pedagogical education sphere as a whole. Euro integration experience is broken off on an example of the international activity to institute of pedagogical education of the Nikolayev national university of a name of V.A. Sukhomlinsky.

Keywords: the European community, educational space of Ukraine, the international cooperation of institute of pedagogical education, preparation of the future teacher.